

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu: rocznie zł. 40; kwartalnie zł. 12; — miesięcznie zł. 5; Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 13

Prenumerata na prowincji, z opłatą pocztową zł. 20 kwartalnie. — Opłata za insercję obwieszczeń po g. 10 od wiersza mającego liter. 50.

w Warszawie dnia 14 Stycznia 1831 roku w Piątek.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

Rozkaz Dzienny

w Kwaterze głównej w Warszawie, d. 10 stycznia 1831 r.

Przeniesieni zostają: Na organizatorów siły zbrojnej generał dywizji Żółtowski w wództwach: Lubelskiem i Podlaskiem; generał brygady Pawłowski, w wództwach: Płockiem i Augustowskiem, pod którego rozkazami major z reformy Gierałdowski, do organizacji jazdy, dowódca 1 brygady dywizji strzelców konnych, generał brygady Przebendowski, w wództwach: Mazowieckiem i Kaliskiem; dowódca 2 brygady téjże dywizji, generał brygady Dziekoński, w wództwie Sandomierskiem i Krakowskiem.

Dowództwo 1 brygady dywizji strzelców konnych obejmuje tymczasowo pułkownik Jankowski, dowódca 1 pułku strzelców konnych; dowództwo zaś 2 brygady téjże dywizji, która odtąd składać się będzie z 2 pułku strzelców konnych i pułku téjże broni byłej gwardji, pułkownik Skarżyński, dowódca pułku Igo.

Na tymczasowego dowódcę brygady złożonej z czterech bataljonów pułku grenadierów byłej gwardji, generał brygady Milberg Henryk.

Do korpusu żandarmerji: z 2 pułku strzelców konnych, podporucznik Bojanowski Jan; z 4 pułku strzelców konnych podporucznicy: Ujazdowski Wincenty i Gliński Ignacy.

Wraca do czynnej służby: Przykommenderowany do 6 pułku piechoty linjowej, kapitan Koskowski Józef z przeznaczeniem na kapitana bramowego w twierdzy Modlinie w miejsce kapitana Janotty Walentego, który dla słabości zdrowia, tychże obowiązków pełnić nie może.

Wykreślony zostaje z kontrol: Z pierwszego pułku ułanów, kapitan Żukowski Wojciech, zmarły w dniu 30 grudnia r. z.

Dyktator

(podpisano) J. CHEŁPICKI.

Za zgodność z oryginałem, szef sztabu głównego, generał brygady Mroziński.

— Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy. —

Będąc zarzuconą licznymi prośbami interesentów różnego rodzaju, względem rzeczy po Rossjanach pozostałych, widzi potrzebę dla uwolnienia siebie od drobnostkowych czynności z jedną, a dla przyspieszenia stanowczego w

tój mierze rozporządzenia z drugiej strony, postanowić co następuje:

1) Obywatele do cyrkulów delegowani z przybraniem jednego prawnika rozpoznawać będą i załatwiać wszelkie podania tak właścicieli jak wierzycieli o wydanie rzeczy po Rossjanach pozostałych.

2) Lubo rada municypalna ufa, że w tej mierze prawo i rozsądek będzie im przewodniczyć, dla uniknięcia jednak wątpliwości następujące ogólne wskazuje zasady:

a) Skoro właściciel lub od niego prawnie umocowany, zgłosi się o wydanie rzeczy, Komitet właściwego cyrkulu po rozpoznaniu legitymacji, jeżeli żaden areszt lub zajęcie istnieć nie będzie, wydanie rozporządzi i protokół odbioru radzie municypalnej złoży.

b) Jeżeliby wierzyciele jakie zanosili żądanie, odesła ich do właściwej drogi sądowej.

c) Niezwłocznie zajmie się komitet łącznie z obywatelami do opieczętowania wyznaczonemi, odpieczętowaniem tych kwater, gdzieby właściciele nie uważali za dostateczną rękojmię komornego rzeczy w nich pozostałe i postara się o umieszczenie ich w tychże samych domach, w miejscu przez gospodarza wskazać się mianem, który dozór na siebie przyjąć jest obowiązany.

d) Gdyby w przeciągu dni 30 od daty dzisiejszej, ani nikt od właściciela rzeczy umocowany, ani zgłosił się, ani też wierzyciele w drodze sądowej sprzedaży rzeczy nie wyrobili, Komitet będzie upoważniony do sprzedaży w zastępstwie właściciela i do złożenia pieniędzy zebrać się mianych w Banku Polskim.

3) Gdyby powyższe zasady nie rozwiązywały wątpliwości jakie szczegółowe wypadki nastąpić mogą, komitet jeżeliby sam nie sądził się mocnym decydować, odniesie się do rady municypalnej, której o wszystkich szczegółowych czynnościach składać winien rapporta. Warszawa d. 8 stycznia 1831 r. (Tu podpis).

— Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.

Oświadczam niniejszym publiczne podziękowanie W. Werner właścicielowi farbierni w Ożorkowie, który pięć podstawów sukna karmazynowego dla formujących się dwóch pułków Warszawskich, komitetowi trudniącemu się ubraniem i uzbrojeniem rzeczonych pułków, przysłać raczył. Warszawa d. 8 stycznia 1831 r. (Tu podpis.)

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* —

Włożywszy obowiązek na panów Chęrczewskiego, Czekańskiego i Barszczewicza ażeby zatrudnili się kupnem koni wierzchowych, artyllerycznych i pociągowych, które miasto Warszawa, jako kontyngens dla wojska ma obowiązek dostarczyć: wzywa posiadaczy tego gatunku koni, będących w chęci ich sprzedaży, aby w dniu 8m bieżącego miesiąca i następnych od godziny 2 z południa, do delegowanych obywateli do domu Nro 2335, przy ulicy Nalewki sytuowanego, z koniami zgłaszać się chcieli. — Warszawa d. 6 stycznia 1821 r. (Tu podpisy.)

Wiadomości Warszawskie.

— Na dniu 12 b. m. i r. dyktator potwierdził wybory oficerów w baterji artylleryji gwardji narodowej miasta stołecznego Warszawy. Kapitanem i dowódcą tej baterji jest Wojciech Niemyski; porucznikami Adolf Schuch i Michał Kazanowski, podporucznikami J. Kostyła, Stanisław Janicki, Stefan Ogilba i Marzantowicz.

— Dnia wczorajszego o godzinie 5 wieczorem, powrócił do Warszawy hr. Jezierski, wystany z xięciem Lubeckim do Petersburga.

— Z upoważnienia dowódcy wzywam zapisanych do baterji artylleryji gwardji narodowej miasta stołecznego Warszawy, żeby się zgromadzili do lokalu instytutu polytechnicznego jutro, to jest dnia 15 b. m. o godzinie 11 zrana. Ci którzy się dotąd własnoręcznie w xiążce wpisowej nie podpisali, zechcą do skutecznici w tym samym lokalu najpóźniej przed godziną 10 zrana w dniu jutrzejszym. W tym celu zgłosić się tamże można między godziną 8 a 10 zrana. Gdy liczba artylleryzystów G. N. jest ograniczoną, a jeszcze wielu jest zgłaszających się, ci co się nie podpiszą własnoręcznie przed oznaczonym terminem, za występujących uważani będą i w ich miejsce inni wpisani zostaną. S. Janicki.

— Czterej uczniowie Konwiktu XX. Piłarów na Żoliborzu bracia Karnkowscy: Piotr, Adolf, Teodor i Sylwester, żądali od opiekuna swego Tomasza Orsettego, aby kosztem ich uzbroić i umundurować 25 żołnierzy do pułku drugiego Mazurów. Nie przestając na tej ofercie, najstarszy z tych szlachetnych młodzieńców, Piotr, zaledwie 17 lat wieku liczący, sam w szeregi obrońców ojczyzny się zaciągnął. I któż widząc taki zapal, takie poświęcenie, mógłby jeszcze o sprawie naszej powątpiewać?

— Od Nowego Roku wychodzi w Płocku pismo, trzy razy na tydzień, pod tytułem Goniec Płocki.

— Batalion saperów zostający pod dowództwem Edwarda Majkowskiego, który w pamiętnym dniu 29 listopada, pierwszy z pułkowników powiódł na obronę swobód narodowych swoich żołnierzy, posiada dwanaście szalup kanonierskich, na każdej z nich znajduje się dwunastofuntowe działo; odebrano rozkaz aby szalupy te były w gotowości na wiosnę, do bronienia przejścia Wisły.

— Jeden z wysokich urzędników dzisiejszych, (donosi K. P.) odebrał niedawno z Wołynia list, w którym znajduje się opisane to szczególniejsze zdarzenie: Nad wsią w dzień świąteczny, w obec licznie zgromadzonego ludu, wśród najpiękniejszej pogody, spotkał się orzeł biały z czarnym; rozpoczęła się natychmiast długa i zacięta walka. Po niej jakim czasie, czarny orzeł upadł na ziemię zboczony krwią, z wyrwanym z gardła językiem. Orzeł

biały długo się jeszcze w powietrzu unosił, jakby się cieszył i chlubił z odniesionego zwycięstwa. Zdarzenie to mocno uczyniło na obcych wrażenie, każdy z uniesieniem i zapalem powtarzał: Bóg, dobra sprawa i zwycięstwo z nami.

— Tenże Kur. Pol. udziela następujący wyjątek z listu pisanego z Zamościa, przez jednego z wyższych oficerów. — »Przybywszy do Zamościa, byłem arcykontent z wszystkiego co zastał. Miejsce to, wydaje mi się tak mocne, iż nie znam nigdzie mocniejszego dla tego sprowadziłem tu i moją rodzinę. Znajdujemy tu wszelkie wygody, opatrujemy się w żywność podostatktem, wszystkiego jest więcej jak na pół roku, a wszystko coraz się jeszcze zwiększa, dzięki gorliwości okolicznych obywateli. Sto dział z okładem stoi w gotowości na walach, dla pogromu wrogów... Dwa razy więcej w arsenał czeka dalszego przeznaczenia; działami możemy wygodnie zasilać i inne punkta. Many i polowa w gotowości, ruszać za Bug... Garnizon i wszystko co żyje najlepszym technicznie duchem: organizacja 3ch i 4ch batalionów eudownie postępuje. Niedługo niektóre hufce wyruszyć mogą w pole, a twierdza nie przestanie być groźną i nieprzystępną. Zdolną jest nawet utrzymać znaczenie swoje, bardzo znacznie opodal walów. Pomimo tak pomyślnego stanu warowni, pracujemy w dzień i w nocy, dla posunięcia jej mocy, prawie do niepodobieństwa. Przed kilkoma dniami przybyło tu z Galicji 30 młodzieńców uzbrojonych: w tej chwili znowu 18. Wszystko to śpieszy walczyć z nami za świętą sprawę ojczyzny. Oficerowie zalęgi rozrywają ich między siebie, cieszą się najslodsze braterstwem, uczęstują i wyprawiają w dalszą podróż, do tworzących się pułków. Co za szczęście! jakie nadzieje!

— Jeszcze kluby! jeszcze stowarzyszenia! niedość nieładu, nieszczęść jakie we Francji zrzuciły, niedość okropnych wypadków napełniających ich historję, żeby gwałtem chcieć wmówić we wszystkich co są w stanie nad dzisiejszem położeniem rzeczy rozmyślać, iż one są niezbędne, gwałtowną do istnienia niepodległości naszej potrzebą. Wszakże mieliśmy ich próbki w teraźniejszej rewolucji, coż się mogło z nich wywiązać? oto naprzód bitwy między samymi członkami klubu, a następnie wojna domowa! Nie, szanowny autorze artykułu *Nowej Polski* Nru 6go, nie spodziewaj się aby ten owoc rewolucji Francuzkiej przyjął się na Polskiej ziemi. Obejdziemy się bez tego małpowania obcych, a *kłótnia Polska* już nadto weszła w przysłowie, abysmy nauczenni doświadczeniem raz na koniec przeciwko niej z dzielnością oprzeć się nie chcieli.

Autor artykułu rzeczzonego, po udzielonych J. Niemcewiczowi pochwałach, zapaloną teorią chce go uczyć jak robić rewolucję, jak ją prowadzić: Niemcewicza, wrośłego wśród rewolucji! Chce w niego wmówić, że pragnie cenzury na którą tyle razy jawnie narzekał, że żąda zakazu pokątnych zgromadzeń. Co do pierwszego, ani mu się śniło. Wszak nikt z dzisiejszego rządu o wprowadzeniu cenzury wzmianki nie uczynił. Wszak mamy wolność druku i mieć ją będziemy! Wszyscy ją mieć sobie życzą, a lubo szemrzą na jej nadużycia, atoli takowe, mają za złe nieodstępne jej towarzysze. Lecz co do klubów, które autor artykułu miłem wyrażeniem *stowarzyszeń* zowie, od tych niech nas Bóg uchować raczy, i utwierdzać jak dotąd młodzież, obywateli i wojsko, pałających prawdziwą miłością ojczyzny, w istotnem o ich szkodliwości wyobrażeniu.

Zdaje mi się, szanowny autorze, iż ci się podobają terroryzm, który się w czasach rewolucji wyradza z klubów; lecz wiedz, iż z terroryzmu rodzą się Robespierzy, Maraty i tym podobne potwory ludzkiego plemienia. Nie drzyszcze na samo ich wspomnienie! czy ci się zdaje, że kiedyś zajdzie w kraju zmiana porządku rzeczy politycznej,

nazwana rewolucją, takowa już bez nich obejść się nie może? zastanów się, że okoliczności i wieki się zmieniają, że każdy z nich inną, sobie właściwą, nosi cechę. We Francji w r. 1791 terroryzm był potrzebnym; był może potrzebnym nawet i w Polsce podówczas, kiedy zepsuta szlachta, a mianowicie panowie, stawiali zapory szczęściu i niepodległości kraju, i wewnątrz jego będąc nieprzyjaciółmi. Lecz dziś, kiedy inne są czasy, inne położenie nasze, zmiana w cywilizacji, inny też charakter mają i rewolucje, inne też do doprowadzenia ich do końca winne być użyte środki. Czylibyś w miesiącu czerwcu r. z. uwierzył, że we Francji nastąpi w 3 dniach zmiana dynastji i formy rządu, bez użycia gilotyny; że w Dreźnie obejdzie się bez krwi rozlewu; że u nas gdyby zgęźniej jeszcze była prowadzona, możeby i 50 osób życia nie kosztowała. Dziś nasz nieprzyjaciół nie wewnątrz lecz zewnątrz kraju znajduje się. Panowie równo z żołnierzami nadstawiali piersi i dają majątki w pomoc dla kraju; zarówno z mieszczanami i chłopami stają w szeregu dla dobijania się, dla walczenia o drogą wszystkim niepodległość i o swobody! Jakiż dziś cel, jaka dążność jedyna i najpierwsza dzisiejszej rewolucji być winna, jeśli nie jednoczenie wszelkich sił moralnych i fizycznych dla stawienia groźnej postaci wielkiemu nieprzyjacielowi, dla zgromienia go. Nie odstawiamy mu słabego boku w któryby mógł ugodzić złotemi kulami. Zaspokojenie innych potrzeb, inne cele, zostawmy na później; jak się główny osiągnie, dość będzie czasu do otrzymania ich z łatwością.

Wielka rewolucja nasza wspaniale postępując, żadnego dotychczas mylnego nie stawiała kroku. Wzrostła nas na wysokość największych z charakteru swego narodów, zadziwiła Europę. Bóg który wejrzał w czystość naszych zamiarów, widocznie litując się nad nieszczęściami naszymi, zachował ją nieskazitelną w jej rozwinięciu, i uwieńczył skutkiem pożądanym. Wlał w umysł ogółu mądrość, w serca jedność, umiarkowanie i miłość porządku. Wśród wojen przeprowadził szczęśliwie Chłopickiego bez famijli i krewnych, i tego nam ustąpi rządu dzisiejszego postawił. Nadejdzie dzień 17 t. m. a sejm, ten legalny i jedyny klub, będzie się naradzać nad potrzebę kraju, on organem narodu on opinją Polaków. A jeżeli będzie potrzeba zbaczających z dobrej drogi członków jego, lub rządu, na nią naprowadzić, jest wolność druku która temu zadosyć uczyni.

Rudzki.

— Oficerowie artylerji przytoczeni w raporcie podpułkownika Dobrzańskiego do dyktatora, oświadczają z powodu licznych zapytań które ich dochodzą, iż mając sądownie stawać w sprawie której raport wspomniany dał początek, nie mogą ogłosić żadnych objaśnień, przed ukończeniem indagacji. W Warszawie d. 13 stycznia 1831. Porucznik Nieszkoć. Podporucznik Waligórski. Podporucznik Rzewuski.

— *Do mieszkańców królestwa.* Bracia! wybita godzina w której Polak mimo nadanych mu swobód widząc się bez granic nekany, podniósł gwałtem głowę dla zrzućcia więzów na które nigdy nie zasłużył. Że Polak wszędzie i zawsze dążąc do jednego celu, to jest: złączenia rozszarpanej matki jego drogiej ojczyzny, dał tego dowody we dwóch częściach świata każdemu wiadomo: w których pozostało w prochach szczątki krwi jego wołają o pomstę,

wołają na nas kto kocha ojczyznę i honor, niech pomni iż go ciąży święty obowiązek dźwignąć i ustalić granicę od Sali do Dniestru, gdzie słupy przez mężnych zatknięte przodków. Prawda że z trzech stron ogromni mocarze z oka nas niepuszczają, ale Bóg sprawiedliwy, jako władca milionów światów, rzetelnej naszej pobłogosławi sprawę. Jeżeli zaś nie dopełniemy na ten raz zamierzonego celu, przynajmniej to zyskać musimy, by traktat 1814 r. w Paryżu podpisany, względnie nas był wykonany; iżby wykonywane świętej ustawy konstytucyjnej, inni byli ustanowieni; tak, by budżet nieodrodnie na sejmie przedstawiony, zgłębiony i oszczędność zaprowadzoną była; żaden podatek bez sejmu stanowiony nie był; by mnóstwo władz w stosunku 4 milionów ludności ograniczone zostało; by natłok ministrów, radców stanu, referendarzy, wicereferendarzy, senatorów, biskupów za bezczynności ogromne pensje biorących, zmniejszył się; by manipulacje wszelkie wymiar sprawiedliwości utrudniające, zniknęły; by o monopoljach które Fryderyk wielki acz znany gospodarz i wojownik wyklął nazawsze, myśl nie powstała, z których się do oczywistości sto osób panoszy a miliony są dręczone; by każdy sternik władzy, cnotliwy i zdolny, do swego przedmiotu mianowany, pracą ciągłą i pilnością wzorem był dla podwładnych; by nad władzę i sądy konstytucyjną objęte, żadne inne pokątne nie exystowały, a które haniebnie srożej nad wiadome niegdyś tortury lud dręczyły; by petycje do władz wszelkich a nawet i monarchy, bez żadnej przeszkody podawane i bez odpowiedzi zostawiane nie były; by policjant dowolnie nie grabił; by szpiegostwo wiecznie przepadło; by wreszcie nikt w wolności osobistej bez władzy i wiedzy sądu, nie był ograniczonym; słowem wzięliśmy się do brzoza w dobrą sprawę: zgodą, jednością możemy rzeczy daleko posunąć, te niech będą dla nas hasłem, a droga ojczyzna najpierwszym celem, pomnąc na odwieczne axioma: »Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur. Znany z historii dzielnych przodków Tarnowskiego, Czarnieckiego, Lwa Sapiegi, Jerzego Ossolińskiego i wielu innych którzy tym hasłem i celem wiele działali. Mielśmy znanych do czasu bohaterów X. J. Poniatowskiego, Tadeusza Kościuszkę! Ach Kościuszkę! pokój ich prochom, przynajmniej że na ojczyźnie złożonym ziemi; mamy i dziś równie dzielnych bohaterów, którzy mają ustaloną sławę: dyktatora Chłopickiego, Jen. Sierawskiego, Klikięgo, Krnkowieckiego, Szembeka i innych: trzymajmy się tylko ściśle za ręce, działajmy zgodnie, nie pałajmy żadną zemstą, ale dążmy w sprawiedliwości i cichości ducha do odzyskania własności. Walczni rodacy! Krew która w żyłach naszych płynie, niech się toczy dla ocalenia drogiej ojczyzny, dla ustalenia swobód kraju, dla sławy którą wam mężni przodkowie w puszczu podali. Marnotrawienie grosza publicznego na zbytkowe upiększanie stolicy i miasteczek nie stanowi i stanowić nie może szczęścia narodu, ale dobry byt każdego mieszkańca w kraju całym, a szczególnież poczciwych włościan i rolników, te to pszczołki które nas żywią, z których ostatni grosz w pocie czoła zapracowany przez zbytnią drogosc soli, przez podatek kontyngensu, czasowo tylko ustanowiony a w stały niejako zamieniony, przez pracę przy drogach i przytym opłacie podatku szarwarkowego, oraz szosowe, jest niesprawiedliwie wyciąga-

ny, w miastach zaś szczególnie w Warszawie, sam prezydent więcej niż należało nad prawo podatki stanowił, że żalem wspomnieć, niejednemu ostatnią poduszkę grabiono. Tak jest panowie! za dobry byt każdego mieszkańca w kraju, wszędzie i w każdym względzie, że ścisły wymiar sprawiedliwości ustalać wiecznie dobro, spokojność a ztąd miłość do stérnika, pewność jego i całość narodu. Oto jest obraz sprawy, za którą każdy, każdy Polak krew przelać jest gotów. Boże! dzięki ci składamy, że pod twą świętą tarczą wrze zawsze ta sama krew w żyłach prawych Polaków, technie jednocześnie duch zwrócenia do dawnego bytu najdroższego na tej bryle ziemi skarbu, drogicj ojczyzny! Zebrzamy twojej litości, wspieraj ziemię Polską, umacniaj siły nasze, daj stałego ducha rządzącym, aby obok naszych poświęceń, byli w działaniach sprawiedliwymi.

Walenty Miklaszewski.

— *Odezwa do moich współwyznawców!* Współwyznawcy moi! w chwili gdy Polska cała powstaje dla utrzymania swojej wolności, gdy wszyscy jej mieszkańcy majątek i życie poświęcają w obronie swojej ojczyzny, czyż wy jedynie obojętni na to wszystko patrzeć będziecie okiem, czyż i w waszej duszy nie wzbudzi się jakieś uczucie dawnej wolności? Oto szlachetna młodzież wasza z zapamiętaniem się garnie do tworzącego się pod dowództwem moim szwadronu, do was więc drodzy współwyznawcy, z prośbą się udaję, abyście razyli ofiarami dobrowolnymi pomagać temu szlachetnemu celowi. Znikły już owe zadawiające przesady, już spadła zasłona błędnego i zabobonów, czysta oświata przybliży już teraz ludzi do ludzi, oddalając wszelkie zapory religijne. Okazicie tylko wasze dobre chęci a szlachetni Polacy nie będą ostatnimi w przypuszczeniu was do swobód krajowych. I ty młodzieży Izraela! która goręcej żąda przelewania krwi swojej w sprawie ojczyzny, nie daj się uwodzić namowami zagorzałych fanatyków, szepczających ci do ucha, iż my zawsze uciemienieni będziemy, chociaż z nami wszelkie trudy i znoje podzielimy. Nie bracia! nie ufajcie ich zwodniczym namowom, przypomnijcie im tylko owe bajkę o lisie, który sam nie mając ogona, chciał wszystkich namówić aby je sobie ucięły. Są to émy nocne, które nie mogą znośić jasných światła promieni, chciałyby wszystkich ciągle w swoich ciemnych nórach przytrzymywać. Chcący więc być umieszczeni w szeregach tworzącego się szwadronu, raczą się zgłosić do mnie przy ulicy Długiej pod Nr. 557. — Szef szwadronu J. Berkowicz.

— Na giełdzie Londyńskiej przyklepiono proklama następującą. *Wiadomości ogólnohandlowe.* » Ogłoszono wielki konkurs nad upadłością ogromnego Europejsko-Azjatyckiego, rozbójniczo-spekulacyjnego mocarstwa, i zawezwano edyktalnie przez trąby marsowe, wszystkich interesentów lądowych i morskich, aby się zgłaszali z swemi prawami przed trybunał najwyższej sprawiedliwości, i dowody stanowcze przywieśli, oraz w zwykłej formie, prawa swe poparli. Termin peremptoryjny zakresłono do dnia ostatniego maja 1831 r. i oświadczone, że każdy opóźniający się, tacy opłacić będzie musiał. Pozew ten edyktalny nakazano przyklepić na wszystkich rogach gabinetów Europejskich i Azjatyckich, wręczyć zaś polecono w szczególności: sułtanowi Tureckiemu, szachowi Per-

siemu, królowi Szwedzkiemu, cesarzowi Austriackiemu, narodowi Polskiemu. Poczém kazano wywiesić takowy na tablicy historii powszechnej.

— Koźmiński, prywatny oficielista Henryka Łubieńskiego, został oficerem gwardji narodowej. Wiwat protekja! Niech żyją wybory! Będzie zaraz komu oddać pod straż sprawców ucieczki zbrodniarza Lubawickiego! Bodaj się święciły rządy braci Łubieńskich et comp.!

***

— Chcąc jak najspieszniej zadosyć uczynić publiczności oczekującej wystawienia opery: *Niema z Portici*, Dyrekcja Teatru Narodowego powzięła zamiar wystawienia temczasowo trzech pierwszych aktów tej opery, z których ostatni kończy się na wybuchnięciu rewolucji. Główna czynność w tym całym przedmiocie toczy się na massie ludu czyli chórach, których wyczerpie u nas jest jeszcze bardzo utrudniającem: zwłaszcza gdy kilkonastoletnie istnienie naszego konserwatorium muzyki, dotąd nie zapatrzyło naszych chórów w individua muzykalniejsze. Następne akty, jak najrychlej wystawione będą.

— W Wilnie uwięził Nowosilców 247 uczniów uniwersytetu i okutych w kajdany wywieść kazał niewiadomo dokąd. — K. W. donosi, że Kal. Szaniawski będący w Wiedniu, wstąpił do jezuitów. Jeżeli się nie mylę, Kalasanty jest już oddawna jezuitą świeckim, podobnie jak wielu innych członków dawnej komissji oświecenia, mianowicie: hr. Stan. Grabowski, radca stanu Zalewski i sekretarz jenerałny Rakiety. Mówiono mi przynajmniej, że ich nazwiska widziano w spisie *Jezuitów świeckich*, znalezionym w Montreux we Francji, po wygnaniu ztamtąd tego wielce szkodliwego dla społeczeństwa zgromadzenia. Ta okoliczność dowodzi, że Kalasanty nie potrzebuje wstępować do zakonu, którego jest członkiem zewnętrznym, bo duchownym jako żonały być nie może. A. B. C.

— *(Wyjętek z listu pisanego z Łucka 27 grudnia)* — Na wiadomość o powstaniu w Warszawie, pułki korpusu Litewsko-wołyńskiego stojące w Łucku, Dubnie, Krzemieńcu i Radziwiłowie, zebrały się do Uściługa i oczekiwały na rozkazy W. Xiecia, lecz odebrały je dopiero po przybyciu jego do Brześcia. Korpus Litewski składa się mniej więcej z 26,000 piechoty; iazdy wcale nie ma. — Tu stoją dwa pułki jazdy, huzarów i ułanów, które na Kowel iść mają do Brześcia; korpus Litewski toż samo odebrał przeznaczenie. Choroby wielkie panują w wojsku; prawie wszystkie firy są zabrane na przewożenie chorych do Ołyki, gdzie główny lazaret. Piechota z powodu utrudzenia i nadzwyczaj ciężkiej drogi, nie sie tylko broń, a tornistry i lederwerki wiozą na furach. — Hr. Alex, Chodkiewicz i Niemcewicz, są uprowadzeni przez Moskali, a Xże Lubomirski powołany do Petersburga. — Przeciw cholercie ustanowiono w Berdyczowie kwatrantang. — Magazynów wcale nie ma, lecz sterty i śpichrze popieczgotowano. — Starozakonni techną tu szczególnym zapamiętaniem dla sprawy Polskiej, mają wpływ wielki a nieświadzą Moskali, którzy ich biorą do wojska na lat 25 najczęściej do służby morskiej, a dzieci przeznaczają na poselenia.